

«Книга – одне з найважливіших джерел радості мислення, людської гідності» (В. Сухомлинський)

У кожній країні існують свої книжкові перлини, які мають історію написання та видання. Вони допомагають зрозуміти оточуючий світ, відкривають небачені обрії та пробуджують мрії, розкривають таємниці добра і зла, збагачують знаннями.

Книжки важать мало, якщо їх не гортають, якщо читачі знову і знову не оживляють їх силою власної фантазії. Отже, знання головних відомостей, пам'ятних моментів із біографій авторів та обставин народження його твору дають підставу для більш глибокого прочитання самого твору. Представляємо найвідоміші твори української літератури, що відзначають ювілейні дати цього року.

Ювілей – це особливе святкування круглої дати якоїсь події, важливої дати. Загалом ювілеї заведено святкувати саме у людей, але навіть книги мають свої круглі дати. Звісно, не завжди є змога чітко визначити дату написання та публікації якогось літературного твору, але деякі дати є чітко відомими. Тож дуже корисно знати, які є книги-ювіляри на 2020 рік в Україні. Перелік таких книг, збірників та творчих доробків дуже великий. Ось деякі з відомих книг, які святкуватимуть свій черговий ювілей цього року:

Українська література

- 185 років від дня публікації книги Миколи Гоголя «Тарас Бульба» (1835)
- 180 років від дня публікації збірки поезії Тараса Григоровича Шевченка «Кобзар» (1840)
- 175 років від дня публікації «Заповіту», «І мертвим, і живим...», «Кавказ», «Наймичка», «Єретик» Т. Г. Шевченка (1845)
- 175 років від дня публікації роману Пантелеймона Куліша «Чорна рада» (1845)
- 145 років від дня публікації книги Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1875)
- 145 років від дня публікації книги Івана Нечуя-Левицького «Маруся Богуславка» (1875)
- 130 років від дня публікації оповідання Бориса Грінченка «Олеся» (1890)
- 85 років від дня публікації книги Юрія Яновського «Вершники» (1935)
- 40 років роману від дня публікації книги Павла Загребельного «Роксолана» (1980)

Іноземна література

- 435 років від дня публікації «Галатеї» Мігеля Сервантеса (1585)
- 235 років з дати публікації книги «Пригоди барона Мюнхаузена» Еріха Распе (1785)
- 200 років від дня публікації «Айвенго» Вальтера Скотта (1820)

- 175 років від дня публікації романів **Олександра Дюма «Через 20 років» та «Королева Марго»** (1845)
- 170 років тому вперше було опубліковано роман **«Життя Девіда Копперфільда, розказане ним самим»**, написаний **Чарльзом Діккенсом** (1850)
- 170 років від дня публікації роману **Олександра Дюма «Віконт де Бражелон»** (1850)
- 155 років тому вперше було опубліковано роман **«Вершник без голови»**, який було написано **Томасом Рідом** (1835)
- 150 років тому **Жюль Верн** опублікував один з найвідоміших творів сучасності – роман **«20000 льє під водою»** (1830)
- 130 років тому було опубліковано відомий твір **«Портрет Доріана Грея»**, написаний **Оскар Уайльдом** (1810)
- 120-річчя відзначає відома казка **«Чарівник країни Оз»**, написана американським письменником **Лайменом Френком Баумом** (1900)
- 120 років тому був виданий роман **«Хрестоносці»** (в деяких виданнях «Мечоносці»), написаний **Генриком Сенкевичем** — відомим польським письменником (1900)
- 120 років тому написано роман французького письменника **Октава Мірбо «Щоденник покоївки»** (1900)
- 115 років тому вийшов роман відомого французького письменника **Жюль Верна «Маяк на краю світу»** (1905)
- 100 років від дня публікації книги **Хью Лофтинга «Пригоди доктора Дуліттла»** (1920)
- 80 років від дня публікації книги **Ернеста Хемінгуея «По кому подзвін»** (1940)
- 70 років відзначає твір **«Лев, чаклунка і платтяна шафа»**, написаний **Клайвом Стейплзом Льюїсом** (1950)
- 70 років тому був виданий роман відомого американського письменника **Рей Дугласа Бредбері «Марсіанські хроніки»** (1950)
- 10-річний ювілей відзначає цікавий твір **«Операція «Темне серце»**», написаний **Ентоні Шеффером**— колишнім співробітником розвідки США (2010)
- 5 років тому видано історичний роман **«Хлопчик на вершині гори»**, написаний ірландським письменником **Джоном Бінно** (2015)

Вже майже **425 років** світ захоплюється історією кохання Ромео і Джульєтти. Точна дата написання трагедії **Вільяма Шекспіра** історикам невідома, але приблизно вважається, що це 1595 рік.

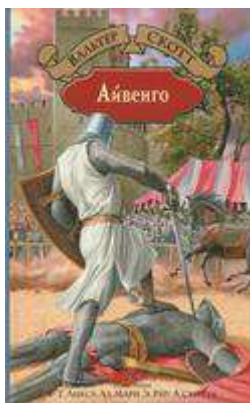
415 років виповнюється першій частині одного з найбільш популярних творів світової літератури — роману іспанського письменника *Мігеля де Сервантеса* **«Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі»**. Твір також відомий тим, що надихнув Людвіга Мінкуса на створення однойменної балетної вистави.

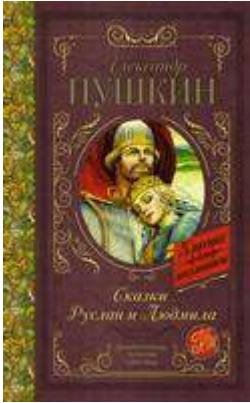
350 років минуло з часів прем'єри комедії-балету **«Міщанин-шляхтич»**, а шедевр *Жана Батиста Мольєра* не втрачає своєї актуальності. П'єса є сатирою як на вульгарність середнього класу, так і на гонор та зазнайкуватість аристократії.

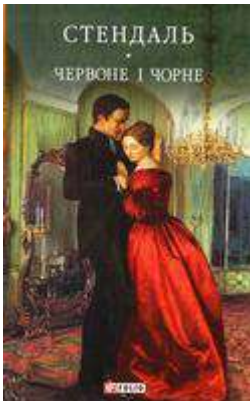
«Пригоди барона Мюнхгаузена», книга німецького письменника *Еріха Распе*, вперше вийшла друком **235 років** тому. Ви почуєте фантастичні розповіді про пригоди головного героя — барона Мюнхгаузена, який насправді жив у Німеччині на початку XVII століття.

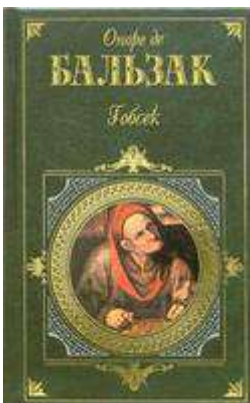
«Айвенго», знаменитий роман *Вальтера Скотта* ось уже майже **200 років** — улюблена книга дітей і дорослих у всьому світі. Ви дізнаєтеся про пригоди благородного лицаря та його коханої, яким допомагає легендарний розбійник Робін Гуд. Добро, справедливість, честь, гідність і любов неодмінно переможуть, а віроломство та підступність ворогів і зрадників буде покарано!

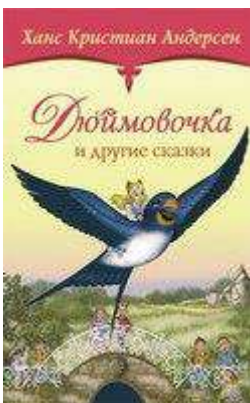
200 років тому вперше опубліковано поему російського письменника **Олександра Пушкіна «Руслан і Людмила»**. Чарівна казка, натхненна давньоруськими билинами, в якій розповідається про те, як богатир Руслан рятує свою наречену Людмилу, викрадену злим чаклуном. Поема також відома тим, що надихнула Михайла Глінку на створення однойменної опери.

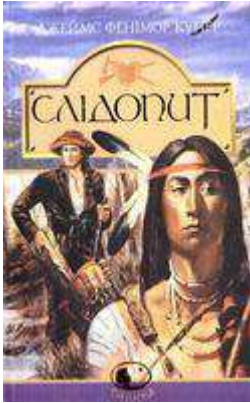
«Червоне і чорне», роман написаний **Стендалем 190 років** тому, іноді ще називають «хронікою XIX ст.». Його герой — Жульєн Сорель — увійшов до скарбниці світової літератури як уособлення непокірливої, волелюбної юності. У душі Сореля сперечаються дурні нахили і людяність, холодний розрахунок і романтична чутливість. Але любовна інтрига та честолюбні мрії приводять його на гільйотину.

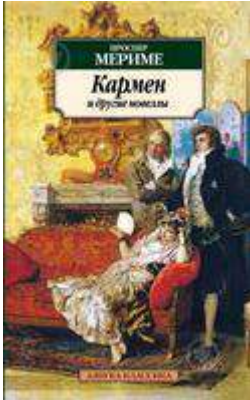
190 років тому вперше побачила світ повість **Оноре де Бальзака «Гобсек»**. Бальзак, один з найкращих французьких романістів XIX століття, майстерно зображує вплив «золотого мішка» на внутрішній світ людини.

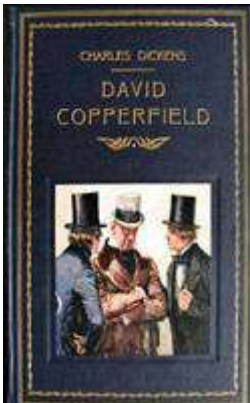
185 років виповнюється чудовій казці видатного данського письменника **Ганса Християна Андерсена – «Дюймовочка»**. Ця розповідь про крихітну дівчинку зростом не більше дюйма, яка за волею долі відправляється у подорож. На неї чекає безліч пригод, до неї залицяються різноманітні женихи, але щастя Дюймовочка може знайти лише серед собі подібних.

180 років пригодницькому роману американського письменника *Джеймса Фенімора Купера «Слідопит, або Суходільне море»*. Це четвертий за часом створення роман пенталогії про Натті Бампо та третій епізод внутрішньої хронології серії.

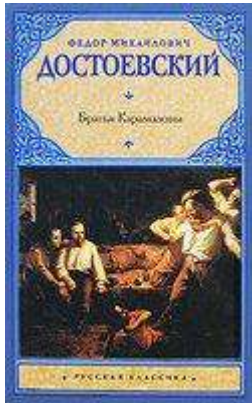
«Кармен», новела французького письменника *Проспера Меріме*, написана **175 років** тому. Але всесвітня слава цього твору розпочалася в 1875 році, коли Жорж Бізе поставив однойменну оперу, яка з тріумфом продовжує своє життя на всіх оперних сценах світу.

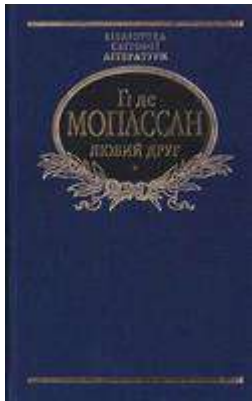
170 років тому вперше опубліковано роман *Чарльза Діккенса «Життя Девіда Копперфілда, розказане ним самим»*. Один з найвідоміших творів Діккенса ... Один з найкращих романів про складний процес дорослішання людини... Дивовижна історія хлопчика, який зазнав злиднів і життєвих перешкод, але дістався світла і благополуччя.

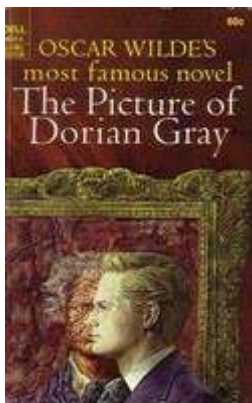
Цього року свій **155-й ювілей** святкує шедевр дитячої літератури – казка відомого англійського письменника і вченого-математика *Льюїса Керрола* – *«Аліса у Дивокраї»*. Герої книжки Капелюшник, Солоний Заєць, Чеширський Кіт не тільки стали улюбленцями дітей та дорослих у всьому світі, а й дістали прописку у багатьох прислів'ях та приказках. Кажуть, у захваті від цієї казки була навіть королева Вікторія.

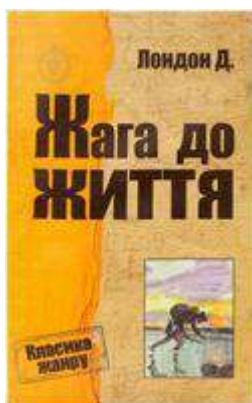
140 років тому російський письменник **Федір Достоевський** закінчив свій останній роман **«Брати Карамазови»**. Твір є вдалим поєднанням захоплюючого романа-трилера з глибинами філософської думки. Філософія та психологія «злочину і покарання», дилема «соціалізації християнства», одвічна боротьба «божого» і «диявольського» в душах людей – такі основні ідеї цього геніального твору.

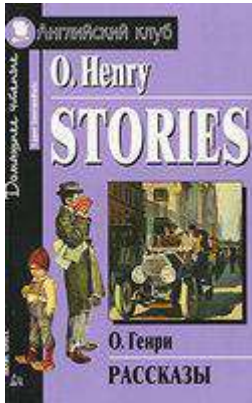
Вже **135 років** роману французького письменника **Гі де Мопассана «Любий друг»**. Ловелас та авантюрист мріє зробити блискучу кар'єру. У нього немає якихось талантів, хіба що своєю зовнішністю він може підкорити серце будь-якої дами, а совість прощає йому будь-яку підлість.

130 років тому англійський драматург, поет, прозаїк, есеїст, критик **Оскар Вайлд** написав свій єдиний роман – **«Портрет Доріана Грея»**, в якому йдеться про юнака неймовірної краси. Одного разу, милуючись своїм портретом, Доріан побажав, щоб портрет старів, а він завжди залишався молодим. З того часу жодної зморшки не з'явилося на вічно юному обличчі головного героя, який жив у кублі розпусти, а старів і вмирав його портрет. Але за все треба платити...

115 років виповнюється оповіданню американського письменника **Джека Лондона «Жага до життя»**. Аляска — те місце, де кожен змушений виявляти свої справжні риси. Північ рівняє бідних і багатих, пронизливий холод не зважає на неміч, рвучкий вітер байдужий до соціального стану, а дикий звір не розбирає звань. У протистоянні з жорстокою природою герої перемагають не тільки завдяки сміливості, витривалості, енергії, а насамперед завдяки силі духу, жазі до життя та здатності навіть в екстремальних умовах залишатися Людиною.

Також **115 років** виповнюється оповіданню ще одного видатного американського письменника *О'Генрі «Дари волхвів»*. Ви дізнаєтеся про найкращі подарунки на Різдво, які зробили один одному закохане подружжя Янгів, про їхню щирість почуттів, здатність на самопожертву і справжню мудрість.

95 років тому своїм романом *«Великий Гетсбі» Френсіс Скотт Фіцджеральд* сповістив світові про початок нового століття – «століття джазу». Одним з перших він заговорив від імені «втраченого покоління». Він не лише писав про «американську мрію», він уособлював її. Але дійсність обернулася трагедією, і рання смерть обірвала життя кохання долі...

Уже **65 років** дорослі дивуються: чому дітям так подобається Карлсон? Шкідливий, вередливий, невихований, завжди вимагає смачної їжі... Його недоліки можна перераховувати нескінченно... Кожну мить він готовий пустувати, і не завжди невинно! Але ж для Малюка Карлсон не зухвалий бешкетник і хуліган, а швидше самотня дитина, яка потребує доброзичливого ставлення та родинного тепла. Незважаючи на свій маленький вік, Малюк дуже добре це відчуває. Він співчуває Карлсону і все йому вибачає. Ця неймовірна книга *Астрід Ліндгрен* вчить дитину любові та терпимості до тих, кого любити важко.
